سرمقاله

فرار از بحران اقتصادی با ساخت دوقطبی های تکراری

اقتصاد ایران لای منگنه است،تورم امان مردم را بریده و فقرهر روز ابعاد جدیدی از خود را نشان می‌دهد.

اما به نظر می‌رسد سیاستگذار به جای رفع بحران‌هایی همانند تحریم و اقتصادی ذینفعانه به دنبال پوشش مشکلات به دنبال دو قطبی‌های ساختگی است که در برخی مقاطع در اقتصاد ایران و ذیل عناوینی چون پوپولیست‌ها و نئولیبرال‌ها نمایان می‌شوند و افکار عمومی را به خود مشغول می‌کنند و آنها را از موضوعات اصلی همانند حق انتخاب پرت می‌کند.

بیشتر این موارد پوشش‌های خودساخته‌ای است برای ندیدن اصل واقعیت در اقتصاد ایران. آن‌دسته از افراد و جریاناتی که اعلام می‌کنند اقتصاد ایران نئولیبرالی است، یا معنای لیبرالیسم را نمی‌دانند یا اینکه درکی از نئولیبرال و اساسا اقتصاد نوین ندارند.

اقتصادی مانند ایران که رتبه آزادی اقتصادی‌اش در رنکینگ جهانی حدود ۱۵۹ است (و تنها ۶ کشور را پایین خود می‌بیند)، چه نسبتی می‌تواند بامفاهیم و گزاره‌های نئولیبرالی داشته باشد. بهتر است، به مفاهیم و گزاره‌های معنایی احترام بگذاریم و یک چنین استفاده‌های مبتذلی از آنها نکنیم. اقتصادهایی می‌توانند بگویند با نئولیبرالیسم نسبت دارند که دولت در آنها کوچک باشد، بخش خصوصی قلمروی گسترده‌ای از اقتصاد را در اختیاربگیرد. بازار رقابتی در آنها موج بزنند و فضا برای ایده‌پردازی‌های اقتصادی فراهم باشد.

خبر

لزوم ایجاد جذابیت برای سرمایه گذاری در ساخت نیروگاه

در جلسه مشترک وزارت نیرو و صندوق توسعه ملی با حضور معاون اول رئیس جمهور گزارشی از ثبت رکورد جدید ساخت نیروگاه با ۶ هزار مگاوات ظرفیت جدید در سال ۱۴۰۱ ارائه و در خصوص اجرای پروژه های جدید آب و برق بحث و تصمیم گیری شد.

محمد مخبر در این جلسه که صبح دیروز (سه شنبه) برگزار شد، با اشاره به گزارش وزیر نیرو مبنی بر ثبت رکورد جدید ساخت نیروگاه ها در دولت سیزدهم پس از سال ۱۳۹۱ با ۴۵۰۰ مگاوات، بر ضرورت برنامه ریزی و ایجاد جذابیت سرمایه گذاری برای مردم و بخش خصوصی و همچنین تامین مالی صندوق توسعه ملی برای ساخت نیروگاه های جدید تاکید کرد و افزود: خوشبختانه با تلاش دولت و وزارت نیرو در تابستان و زمستان سال گذشته شاهد قطعی برق و خاموشی در کشور نبودیم و این روند امسال نیز باید ادامه داشته باشد.

در این جلسه که با حضور وزیر نیرو، رییس صندوق توسعه ملی و مسئولان مربوطه برگزار شد، وزارت نیرو گزارشی از نقش منابع صندوق توسعه ملی در توسعه زیرساخت آب و برق و افزایش ظرفیت تولید برق به میزان ۶۸۴۴ مگاوات شامل نیروگاه های جدید حرارتی، تجدید پذیر و مقیاس کوچک در سال گذشته ارائه کرد.

در این جلسه اعلام شد طبق برنامه های ویژه توسعه بخش برق در راستای تحقق اهداف دولت مردمی و افزایش حداقل ۳۵ هزار مگاواتی ظرفیت جدید نیروگاهی طی ۴ سال، ساخت نیروگاه های حرارتی و تجدید پذیر توسط بخش دولتی، خصوصی و با کمک و سرمایه گذاری صنایع بزرگ با جدیت دنبال می شود.

در این جلسه همچنین گزارشی از نقش حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی در تامین مالی طرح های نیروگاهی با ظرفیت تولید ۱۵ هزار مگاوات و سرمایه گذاری ۹ میلیارد دلاری و پروژه های نیروگاهی خصوصی متقاضی تسهیلات صندوق توسعه ملی ارائه شد.

مقرر شد ساخت واحدهای بخار نیروگاه های گازی خصوصی با ظرفیت ۲۵۶۰ مگاوات، احداث ۴ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی، ۹ پروژه آب شیرین کن با ظرفیت ۷۲ هزار متر مکعب و احداث یک پروژه تصفیه خانه آب با ظرفیت ۱۷۳هزار متر مکعب از محل تسهیلات و تامین مالی صندوق توسعه ملی در دولت سیزدهم نهایی شود.

در ادامه این جلسه نیز گزارش عملکرد صندوق توسعه ملی در تامین مالی طرح های نیروگاهی و آخرین وضعیت مطالبات صندوق از طرح های نیروگاهی ارائه و برای تسویه بدهی ها تصمیماتی اتخاذ شد.

ماراتن دولت و مجلس بر سر تصویب یک لایحه

دوگانه وزارت یا سازمان بازرگانی!

گروه سیاسی - در پی تصویب لایحه تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس و ایرادات شورای نگهبان که سبب شد مجلس با دولت سیزدهم برای تشکیل سازمان بازرگانی به توافق برسد، اکنون قالیباف با توجه به رد فوریت لایحه ایجاد سازمان بازرگانی، از رییس جمهور خواست که بار دیگر لایحه‌ای برای تشکیل وزارت بازرگانی ارایه کند.

به گفته برخی از کارشناسان، ریشه اصلی مسئله تورم در کشور مدیریت نشدن نرخ ارز و سیاست‌های پولی-بانکی است؛ اما راهکاری تحت عنوان تشکیل وزارت بازرگانی، به جای علت تورم، معلول‌ها را نشانه می‌رود

لایحه تشکیل وزارت بازرگانی در دولت دوازدهم ارایه و به تصویب مجلس رسید اما به دلیل برخی ایرادات شورای نگهبان به مجلس بازگشت؛ با تغییر دولت و روی کار آمدن دولت جدید، شورای نگهبان به مجلس متذکر شد که برای تصویب نهایی آن در مجلس باید موافقت آن دولت جدید نیز گرفته شود که البته دولت سیزدهم موافقت خود را با آن اعلام کرد اما این لایحه هنوز در دستور کار مجلس قرار نگرفته است.

به گزارش ایرنا، با توجه به تعلل صورت گرفته از سوی مجلس، دولت بهمن ماه سال گذشته با قید دو فوریت لایحه تشکیل «سازمان بازرگانی و تنظیم بازار» را تقدیم مجلس کرد اما دو فوریت آن در اواخر فروردین ماه به رای مجلس گذاشته شد که نمایندگان ضمن مخالفت با فوریت آن اعلام کردند که باید وزارت بازرگانی تشکیل شود تا مجلس بتواند بر آن نظارت کند.

مخالفت مجلس با فوریت بررسی این لایحه آن هم در شرایطی که کارشناسان اقتصادی بر این باورند، یکی از مشکلات در حوزه بازار و قیمت ها نبود متولی مشخص در این حوزه است، انتقاداتی را از اقدام مجلس به دنبال داشت. با این اوصاف روز گذشته - سه شنبه پنجم اردیبهشت - سخنگوی هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی از نامه قالیباف به رئیس جمهور برای تدوین لایحه دو فوریتی تشکیل «وزارت بازرگانی داخلی و تنظیم بازار» خبر داد.

آنطور که سیدنظام الدین موسوی گفته، با توجه به دیدگاه مثبت رئیس جمهور برای تشکیل وزارت بازرگانی داخلی که در دیدار مشترک دولت و مجلس مطرح شد، رئیس مجلس در نامه خود به آیت الله رئیسی با اشاره به تشخیص دولت برای تشکیل ساختاری مستقل برای بازرگانی داخلی و تنظیم بازار و دیدگاه رئیس جمهور مبنی بر نبود تفاوت بین تشکیل سازمان یا وزارت در این زمینه، از دولت درخواست کرده است تا لایحه تشکیل وزارت بازرگانی داخلی و تنظیم بازار را با قید دو فوریت به مجلس ارسال کند.

سخنگوی هیات رییسه مجلس افزود: به نظر می‌رسد بیشتر نمایندگان با تشکیل وزارت بازرگانی داخلی موافق هستند و در صورت ارایه لایحه، می توان در سریع‌ترین زمان ممکن شاهد شکل گیری این ساختار جدید در دولت بود.

از مخالفت تا موافقت دولت

این مساله در حالی مطرح می شود که سال گذشته خبرگزاری مهر گزارش داده بود: بسیاری از اعضا و وزرای دولت سیزدهم طی سال‌های اخیر مخالفت خود را با تشکیل وزارت بازرگانی به طرق مختلف اعلام کردند. به عنوان مثال سید احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد، در دوران نمایندگی مجلس یازدهم، تشکیل این وزارتخانه را به ضرر تولید داخلی اعلام کرده بود.

خاندوزی در این خصوص گفته بود که سیاست‌های صنعتی و تجاری باید هر دو در یک نظام سیاست‌گذاری و در یک وزارتخانه شکل بگیرد و تفکیک این دو ناهماهنگی ایجاد خواهد کرد. همچنین تجربه سال‌های ادغام وزارت صمت بسیار موفق‌تر از تجربه سال‌های مستقل بودن وزارت بازرگانی است و دولت باید به جای واگرایی سیاست‌های صنعتی و تجاری به دنبال همگرایی این دو سیاست باشد.

سید رضا فاطمی امین، وزیر کنونی صمت نیز در زمان ادغام وزارت صمت، نماینده وزارت صمت برای انجام فرایندهای ادغام این وزارتخانه‌ها انتخاب شده بود و در سال ۱۳۹۳ با انتشار کتاب‌هایی با عنوان «برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت» و «برنامه راهبردی زنجیره تأمین فرآورده‌ای غذایی» جز تئوریسین‌های حذف وزارت بازرگانی بوده است.

همچنین وزیر صمت ۲۹ آذر سال ۱۴۰۰ در خصوص ساختارهای جدید وزارت صمت گفته بود که وزارت صمت در ساختار جدید متولد شد. ۱۰ سال پیش فقط تجمیعی داشتیم و ادغام واقعی صورت نگرفته بود و وزارت صنعت، معدن و تجارت در واقع وزارتخانه‌ای یکپارچه نبود، بلکه چند بخشی بود که الان یکپارچگی در آن اتفاق افتاده است.

در آن زمان گفته می شد چنانچه هیأت دولت با ارائه لایحه به دنبال تشکیل وزارت بازرگانی باشد، بزرگترین تناقض در دولت سیزدهم در همین ابتدای تشکیل این دولت اتفاق خواهد افتاد و از آنجایی که سه وزیر اصلی این وزارتخانه با تشکیل وزارت بازرگانی مخالف هستند، احتمالاً باید منتظر دگرگونی در افراد و ساختارهای دولت با این تصمیم بود.

به گفته برخی از کارشناسان ، ریشه اصلی مسئله تورم در کشور مدیریت نشدن نرخ ارز و سیاست‌های پولی- بانکی است؛ اما راهکاری تحت عنوان تشکیل وزارت بازرگانی، به جای علت تورم، معلول‌ها را نشانه می‌رود. وزارت بازرگانی در گذشته تجربه شده، اما رفتارهای ضد تولیدی و غیر اقتصادی ناشی از منفعت‌طلبی و تعارض منافع، مسئولان را بر آن داشت که همچون کشورهای پیشرو در اقتصاد، سیاست‌گذاری بخش بازرگانی و تجارت را در نهادهای متولی تولید صنعتی و کشاورزی ادغام کنند.

یک عضو کمیسیون صنایع مجلس مطرح کرد

دولت بیش از این خودش را برای وزیر صمت هزینه نکند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: با توجه به طرح شفافیتی که وجود دارد من خواهش می‌کنم که نمایندگان مجلس رأی خود در باب استیضاح فاطمی امین را به مردم اعلام کنند، بعد مردم خودشان می‌دانند که باید چه کار کنند.

لطف‌الله سیاهکلی نماینده عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در پاسخ به این سوال که «نخستین بار استیضاح وزیر صمت در زمستان ۱۴۰۰ مطرح شد اما به دلایل مختلف این استیضاح تا امروز به سرانجام نرسیده است، طی حدود یک سال و نیم که از این زمان سپری شده روند حرکت قیمت‌ها به چه صورت بوده و ادامه حضور فاطمی امین چه اثراتی در افزایش قیمت‌ها داشته؟»، گفت: به نظر من شما مطابق همین سوالی که مطرح کردید یک مقایسه داشته باشید میان قیمت خودرو در زمستان ۱۴۰۰ و امروز و افزایش قیمتی که داشته، بعد یک بررسی شود که دلیل این افزایش قیمت چه بوده؟ و چرا این اتفاق رقم خورده است؟

وی ادامه داد: با این بررسی متوجه خواهید شد که وعده‌هایی که آقای وزیر دادند، وعده‌های درستی نبود. من پیش از این هم عرض کردم که وزیر اول وعده می‌دهد بعد فکر می‌کند، یعنی بعدا متوجه می‌شود که شدنی نیست و آن وقت می‌آید آسمان و ریسمان درست می‌کند.

نماینده مردم قزوین با اشاره به خسارت اقتصادی دوران مدیریت فاطمی امین، تصریح کرد: من اعتقاد دارم که آقای وزیر در بحث خودرو، لوازم خانگی، سیمان، فولاد و ... نه‌تنها موفقیتی نداشته بلکه از باب افزایش قیمت خسارت زیادی به مردم زده و ناکارآمدی ایشان مشهود است. من این را با تمام وجودم و با تمام تخصص و مطالعات و سابقه‌ای که دارم اعلام می‌کنم. بنابراین امیدوارم که مجلس از حقوق مردم مراقبت کند و اجازه ندهد که مردم ما بیشتر از این لطمه ببینند و یا نتوانند به خواسته‌های خود برسند.

وی افزود: امروز شما ببینید لوازم خانگی چقدر گران شده است و چگونه یک جوان می‌تواند برای خود شرایط و لوازم زندگی فراهم کند یا در بحث خودرو امروز خرید یک پراید آرزوی مردم ما شده است، خب این حاصل کار آقای وزیر بوده است. ایشان نتوانست به وعده‌های خود عمل کند و آمارهایی هم که می‌دهد آمارهای دقیق و صحیحی نیست.

سیاهکلی در پاسخ به این سوال که «آقای فاطمی امین حمایت ویژه‌ای از جانب رئیس‌جمهور را به همراه خود دارد، برخی اختیارات را هم دریافت کرده است که اخیرا رئیس قوه قضاییه به آن اشاره کرد؛ اما علیرغم این حمایت و اختیارات همچنان موفقیتی در کار او مشاهده نمی‌شود؛ سوال این است که نمی‌خواهد مشکلات را مرتفع کند یا نمی‌تواند؟»، ابراز داشت: به اعتقاد من نوع گزارش‌هایی که آقای فاطمی امین می‌دهد دولت را متقاعد کرده است که در آنجا رشد وجود دارد اما این گزارش‌ها، گزارش‌های صحیح و دقیقی نیست. ان‌شاءالله در روز استیضاح این‌ها توضیح داده می‌شود که گزارش‌های ایشان در مواردی صحت ندارد یا در مواردی دقیق نیست. لذا به نظر من اینطور می‌آید که ایشان با نحوه عمل خود و گزارش‌هایی که به دولت داده، دولت را متقاعد کرده که آنجا دارد خوب عمل می‌شود.

وی ادامه داد: خب ما بیاییم از مردم در این زمینه بپرسیم، یک نظرسنجی بگذاریم و ببینیم چند درصد مردم از عملکرد آقای فاطمی امین راضی هستند؟ من به شما عرض می‌کنم که درصد موافقین ایشان اصلا قابل توجه نیست و مردم به شدت از حوزه عملکردی ایشان عصبانی هستند و بعضی مواقع من نفرت مردم را نسبت به آن مجموعه‌می‌بینم.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تاکید کرد: در چنین شرایطی تلاش برای حفظ او خسارتی است که به دولت آقای رئیسی زده می‌شود، من توصیه می‌کنم که دولت بیش از این خودش را برای فاطمی امین هزینه نکند، فاطمی امین در بین مردم مطلقاً محبوبیت ندارد، این را همه ما بدانیم؛ هم دولت و هم نمایندگان مجلس به این مساله توجه داشته باشند.

سیاهکی با اشاره به مصوبه شفافیت آراء نمایندگان و اعلام آراء برخی نمایندگان و آغاز روند شفافیت آراء نمایندگان، گفت: با توجه به طرح شفافیتی که وجود دارد من خواهش می‌کنم که نمایندگان مجلس رأی خود را در باب استیضاح فاطمی امین به مردم اعلام کنند، بعد مردم خودشان می‌دانند که باید چه کار کنند. اگر نمایندگان مجلس عنایت کنند و اجازه دهند که مجلس رأی نمایندگان را منتشر کند و مردم هر منطقه ببینند که نمایندگان آن‌ها چقدر با آن‌ها همفکر و چه اندازه مدافع حقوق مردم هستند، اتفاق خوبی خواهد بود و این می‌تواند نقطه شروع بسیار خوب و مناسبی برای جا افتادن طرح شفافیت باشد.

اخبار

تجارت بین ایران و عربستان آغاز شده است

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به توافق تهران و ریاض برای از سرگیری روابط، از آغاز تجارت بین ایران و عربستان خبر داد.

به گزارش ایرنا، سید رضا فاطمی امین» با اشاره به توافق ایران و عربستان برای از سرگیری روابط بین دو کشور گفت: با توجه به این موضوع ورود کالاهای ایرانی به عربستان در دستور کار است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: البته این بحث نیازمند توضیحات مفصلی است اما با شروع تجارت بین ایران و عربستان، همکاران ما در وزارت صمت فرایند صادرات کالا را آغاز کرده‌اند.

گفتنی است، حسین امیرعبداللهیان» و «فیصل بن فرحان» وزرای خارجه ایران و عربستان روز پنجشنبه ۱۷ فروردین در چین با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند؛ این نخستین دیدار وزرای خارجه دو کشور از سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۶) است و برای رسیدن به این مرحله از روابط، تهران و ریاض از فرازونشیب‌های بسیاری گذشتند. بازگشت روابط دو کشور به مسیر عادی، می‌تواند برای طرفین، میانجیگران و کشورهای منطقه سرآغاز فصل جدیدی از روابط دیپلماتیک در حوزه‌های مختلف باشد.

پیگیری تعطیلی شنبه‌ها به جای پنجشنبه‌ها در مجلس کلید خورد

نایب رئیس فراکسیون انقلاب مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد که با ارائه اصلاحیه ای بر لایحه دولت، تعطیلی شنبه ها به جای پنجشنبه ها را در کمیسیون اجتماعی مجلس دنبال خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، محسن پیرهادی نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در صفحه شخصی خود در توئیتر، نوشت:

«تعطیلی شنبه‌ها به‌جای پنج‌شنبه‌ها و بهره‌مندی تمامی نیروهای کار اعم از دولتی و بخش خصوصی، مطالبه بخشی از فعالان اقتصادی و مردم از مجلس است. با ارائه اصلاحیه‌ای بر لایحه دولت به کمیسیون اجتماعی، پیگیر هردو مطالبه هستم. این امر به بهره‌وری، ارتباطات بین‌المللی و عدالت، کمک خواهد کرد.»

نخست وزیر قزاقستان در راه ایران

معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور از سفر رسمی «علی‌خان اسماعیلف» نخست وزیر قزاقستان به تهران در صدر یک هیئت عالی رتبه خبر داد.

محمد جمشیدی معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور از سفر رسمی «علی‌خان اسماعیلف» نخست وزیر قزاقستان به تهران در صدر یک هیأت عالی رتبه و دیدار و مذاکره با معاون اول رئیس جمهور و مقامات بلندپایه جمهوری اسلامی ایران خبر داد.

وی با اشاره به برنامه‌های سفر نخست وزیر قزاقستان به تهران که فردا (چهارشنبه ششم اردیبهشت ماه) انجام خواهد شد، اظهار داشت: در این سفر هیأت‌های عالی رتبه ایران و قزاقستان به ریاست محمد مخبر معاون اول رئیس جمهور کشورمان و علی‌خان اسماعیلف نخست وزیر قزاقستان ضمن بررسی آخرین وضعیت مناسبات فیمابین با هدف اجرایی کردن توافقات رؤسای جمهور دو کشور، در خصوص راهکارهای گسترش همه جانبه روابط دوجانبه اقتصادی، سیاسی و تجاری گفتگو و رایزنی خواهند کرد.

به گفته معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور، برنامه‌ریزی و هماهنگی برای ارتقا سطح همکاری‌های تهران – آستانه در حوزه حمل و نقل، صادرات، خدمات فنی و مهندسی، ترانزیت، همکاری در حوزه انرژی و مناسبات بانکی از مهمترین محورهای مذاکرات دو هیأت در سفر نخست وزیر قزاقستان به تهران خواهد بود.

یک دیپلمات سابق کشورمان تشریح کرد

اگر برجام تا ۲۶ مهر احیاء نشود؟!

اکتبر برابر با ۲۶ مهر، تاریخ انقضای تحریم اقلام موشکی ایران است. آیا تا آن زمان غربی‌ها مکانیسم ماشه برای بازگشت تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران را کلید خواهند زد؟

در همین رابطه، کوروش احمدی، دیپلمات سابق ایران در سازمان ملل و کارشناس روابط بین الملل، درباره کاهش فشار بر ایران در اثر درگیری‌های آمریکا و اروپا با روسیه و چین به «انتخاب» گفت: با تحول جدیدی مواجه نیستیم. آمریکا همچنان با یک وضعیت پارادوکسیکال در ارتباط با ایران درگیر است. از یک طرف از یکسال اخیر در شرایطی بوده ایم که اولویت غرب مسئله اوکراین بوده و اینکه روسیه نتواند در اوکراین پیروز نهایی باشد. از طرف دیگر مساله دوره خروج از پاندمی کرونا را داشتیم که به خاطر هزینه‌هایی که در جریان کرونا شد و افول اقتصادی آن دوره در غرب، یک سری مشکلات اقتصادی ایجاد شد که نمود خارجی آن را در تورم در آمریکا و اروپا دیدیم. مساله این بود که این مشکلات اقتصادی تقریبا همزمان با بروز جنگ اوکراین رخ داد.

او افزود: اگر همزمان یک درگیری یا وضعیت متشنج هم در خلیج فارس اتفاق می‌افتاد، غرب در موقعیت بسیار دشوارتری قرار می‌گرفت. یعنی قیمت انرژی خیلی بیشتر می‌شد و فشارهای اقتصادی به خاطر افزایش قیمت انرژی و تورم در غرب شدت می‌گرفت. در چنین هنگامه‌ای افزایش حجم و درصد غنی سازی در ایران از یک سو و اعتراضات و مسائل داخلی در ایران نیز از شهریور سال گذشته به این سو وارد معادله شده و وضعیت را بغرنج‌تر کرده است.

احمدی در ادامه گفت: در چنین وضعیتی غرب باید به یک فرمول می‌رسید که جوابگوی منافع شان در همه جهات مورد اشاره باشد. یعنی هم به مساله اعتراضات در ایران که در غرب انعکاس گسترده‌ای داشت، پرداخته باشند، هم اولویت جنگ اوکراین همچنان محفوظ باشد، هم به نوعی به ادعای استفاده از پهبادهای ایرانی در اوکراین توجه نشان دهند و هم مساله غنی سازی در ایران را مد نظر داشته باشند. در چنین وضعیتی سعی داشتند به فرمولی برسند که صحنه فوق را مدیریت کنند. نتیجه این شد که غربی‌ها به این فرمول رسیدند که می‌گوید: برجام در اولویت نیست، اما همچنان راه حل دیپلماتیک برای برنامه هسته‌ای ایران بهترین راه حل است. یعنی یک موضع دو پهلو شکل گرفت که همچنان ادامه دارد. شاید نظر غرب اکنون این است که به این ترتیب نوعی سیاست صبر و انتظار در دستور کارشان باشد و ببینند چه می‌شود. یک فاکتور مهم برای تدوین و اتخاذ چنین فرمولی این بود که جوابی نیز برای نگرانی‌ها در مورد برنامه هسته‌ای ایران داشته باشند و آن را نیز فعلا به این شکل حل کرده اند که به دفعات می‌گویند که اطلاع دارند که مقامات ایرانی هنوز تصمیمی برای ساخت بمب اتمی نگرفته اند. .

کوروش احمدی درباره لغو محدودیت‌های موشکی در اکتبر گفت: در این میان یک فاکتور مهم نزدیک شدن تاریخ انقضای تحریم اقلام موشکی در اکتبر است. اگر سه کشور اروپایی تا ۱۸ اکتبر یعنی تا ۶-۵ ماه دیگر «مکانیسم ماشه» یا اسنپ بک در بند ۱۱ قطعنامه را فعال نکنند، این تحریم‌ها لغو می‌شود، اگر فعال بکنند قطعنامه‌های تحریم قبلی سازمان ملل بر می‌گردند. هنوز مشخص نیست چه خواهد شد. یعنی ما نشانه‌ای مبنی بر اینکه اروپا از این کار منصرف شده باشد یا قصد اقدام در این مورد را داشته باشد، در دست نداریم. در این مورد تا حدودی مساله این است که کار ایران با آژانس به کجا خواهد کشید و تکلیف هیات فنی آژانس که در ۴ مارس گذشته قرار شد به ایران بیاید هنوز روشن نیست. البته آقای اسلامی چند روز قبل گفت مذاکرات بین کارشناسان فنی ایران و آژانس به خوبی پیش می‌رود. البته اینکه آژانس ساکت است و تهران هم ساکت است، ممکن است نشانه این باشد که به صورت غیرعلنی دارند کار می‌کنند و پیش می‌روند و نظر آژانس تامین است.

او افزود: عامل مهم دیگر تعیین تکلیف کل برجام است. اگر تا اکتبر تکلیف برجام روشن نشود، سوال بزرگ این است که آیا غربی‌ها اجازه منقضی شدن تحریم اقلام موشکی را خواهند داد یا خیر. یا اگر بتوانند امتیازاتی در مورد آژانس و دوربین‌ها و سه سایت قدیمی مورد اختلاف بگیرند برایشان کافی خواهد بود یا خیر. البته بند غروب بعدی نیز در ۲۰۲۵ در مورد لغو تحریم اقلام هسته‌ای و خاتمه و انقضای کل قطعنامه ۲۲۳۱ و خارج شدن مساله هسته‌ای ایران از دستور کار شورای امنیت خواهد بود. مسئله کنونی فعلا این است که با توجه به نکات و گره‌های مورد اشاره، در فاصله الان تا اکتبر بحث احیا برجام و مکانیسم ماشه به کدام سمت خواهد رفت.